

- 124 Kri, plitvejši, plitvejši odondodi
do gležnjev le še segala je rdeča;
in tamkaj strugo naš vodnik prebrodi.
- 127 „Do tu, kot vidiš, struga se kipeča“
— je del Kentaver — „vsebolj poplitvuje,
odtod, prepričan bodi, pa se veča,

SRBSKI KRALJ PETER NA OBISKU PRI RUSKEM
CARJU V CARSKEM SELU

- 130 in zopet se polagoma znižuje
nje dno, dokler da tam se zopet združi,
kjer v vek naj samosilništvo vzdihuje.
- 133 Pravica božja tepe, kot zasluži,
tu Atila, bič zemlje, in na mesti
ž njim Pira, Seksta; v tej krvavi luži
- 136 solze razmaka, v vek jih misli mlesti
očem obeh Rinjerov, ki povsodi
nekadaj sta ropala ob vsaki cesti.“
- 139 Okrene se, plitvino spet prebrodi.

Opombe: V. 4 nsl.: Med mestoma Roveredo in Ala na Južnem Tirolskem gre velika cesta in železnica (postaja Mori) prek gorske usadine; leta 883. po Kr. se je bila razkrehnila gora vsled potresa in podsula več hiš. Dobro se pozna, kako je ondi reka Adiža vsled navala kamenja in gramoza izpremenila strugo na desno. Kraj se zove Slavini di Marco, t. j. plazovi pri Markovi vasi. Na slovenskem ozemlju je bil najznamenitejši usad na Koroškem, ko se je Dobrač (vsled potresa l. 1348.) razpočil in uničil velik del Zile. (Prim. Potočnik, Vojvodina Koroška, I. zv., izd. Matica Slovenska, 1909, str. 12 in str. 16). — V. 12: laži-krava — Kraljica Pazifaja na otoku Kreti je bila, skrita v leseno kravo, vsled protinaravnne spojitve zanosila in porodila zver Minotavra. Tako pripoveduje grško bajeslovje. — V. 17: Vojvoda atenski (mesto se glasi sedaj Atena v ednini ali Atene v množini) je bil junak Tezej, ki se je odpeljal iz Aten na Kreto z namenom, da bi umoril Minotavra, ki je bival v hodnikov polnem poslopju labirintu ter požrl vsako leto mnogo mladeničev in deklic; gotovo bi bil zašel v labirintu,

da mu ni dala Minotavrova sestra Ariadna celega klopčiča motvoza, ki ga je Tezej pri vhodu pritrdil in sel daje počasi odvijaje klopčič; tako je dospel do zveri, jo zaklal in motvoz zopet navijaje našel izhod. Ni čuda, če je Minotaver sovražil svojo sestro! Dante zove Tezeja „il duca d'Atene“ po navadi svoje dobe, ki je bila doba vitezov, baronov, grofov in vojvodov. — V. 27: „Mentre ch'è in furia, è buon che tu cale“ — je Italijanom prešlo v pregovor. — V. 30: Ker doslej še ni hodilo tod nobeno živo bitje. — V. 38 nsl.: Le malo prej... Ob smrti Gospodovi so skale pokale in takoj nato je šel v predpekeln in štrideseti dan je s seboj odpeljal pravične iz prvega kroga. — V. 41: v ljubezni vzdrgetalo... Grški modrijan Empedokel je učil, da dve sili vladata svet, ljubezen in mrznja (ἔρως, ἔρις) in odtod — porajanje in razpadanje. — V. 53: grli = objema. — V. 66: „Mal fu la voglia tua sempre si tosta.“ Sedaj pregovor. — V. 69: a se osvetil sam s krvjo telesa... Dejanira je bila žena grškega junaka Herkula; le-ta je v ljubosumnosti ubil Nesa v hipu, ko je ta nesel preko neke reke ženo mu Dejaniro. Umirajoč je Kentaver prosil Herkulovo ženo, naj pomoči v njegovo kri robačo, češ da bo potem čudodelna. A bila je zastrupljena. Ko jo je pozneje v dobri veri dala Herkulu, da bi se preoblekel, je prebledel in v silnih mukah umrl. — V. 72: Fol (Φόλος) je hotel na sloveči ženitnini lapita Pirotoa, kjer so bili povabljeni tudi Kentavri, odpeljati nevesto Hipodamijo. Nastal je bil silovit pretep. — V. 81 vse premika... v deželi duhov nenavadno! — V. 84: dvojno narav: od glave do prsi človek, potem konj. — V. 88: Od žene... Beatrice. — V. 96: „Chè non è spirito che per l'aer vada“ — prišlo v pregovor. — V. 107: Aleksander, ne

BOLGARSKI KRALJ NA OBISKU V CARIGRADU
(na desni Ferdinand, na levi sultan Mohamed V.)

Veliki, ker o njem Dante zelo spoštljivo govori v svojem spisu „Convito“, ampak Aleksander Ferejski, ki je večkrat dal ljudi zašiti v živalske kože in jih vreči psom; tega okrutnega tirana tudi Ciceron (De Off. II. 7) skupaj imenuje s samosilnikom Dionizom iz mesta Sirakuz na Siciliji. — V. 109: Ezzelino da Romano, zet cesarja Friderika II.